

Månadsrapport till nämnd

Socialnämnden

Dec 2024

2025-01-31

Diarienummer: 24SON12

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Investeringsverksamhet	9
4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	9

1 Resultatrapport

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %
TOTALT	202401-202412	202401-202412		2023 / 2024
Intäkter				
Taxor och avgifter	6 977	5 070	1 907	1,7%
Hysesintäkter	9 477	15 335	-5 858	-31,9%
Statsbidrag	32 621	22 737	9 884	-20,3%
Övriga intäkter	33 717	29 507	4 210	-14,6%
Kommunbidrag	634 434	634 434	-0	2,2%
Summa intäkter	717 227	707 083	10 143	-0,7%
Kostnader				
Personalkostnader	-393 467	-384 410	-9 057	10,0%
Inhyrd personal och konsulter	-6 987	-1 976	-5 011	-56,6%
Bidrag och transfereringar	-12 833	-12 580	-253	6,7%
Köp av verksamhet och entreprenad	-280 776	-226 505	-54 271	-5,5%
Hyror och fastighetskostnader	-48 030	-52 069	4 039	-6,3%
Övriga kostnader	-28 152	-23 185	-4 967	-0,5%
Material och förbrukning	-3 481	-3 101	-380	-15,5%
Fordon och transporter	-2 299	-1 662	-637	-10,2%
Måltider	-674	-700	26	-14,1%
Avskrivningar och intern ränta	-890	-895	6	8,6%
Summa kostnader	-777 590	-707 083	-70 507	0,9%
Resultat	-60 363	0	-60 363	

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden 2024

Resultatet för 2024 uppgår till minus 60,4 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen kan framför allt kopplas till höga kostnader för externa placeringar och köpt öppenvård. Arbete med hemtagningar inleddes efter beslut i februari och under hösten har det gett effekt på placeringskostnaderna, framför allt inom Utredningsenhet ungdom. Nämnden har haft budget i balans från och med september och framåt, vilket ger positiva effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Nämnden fattade besparingsbeslut den 20 februari. De beslut som Socialnämnden

fattade innebär helårseffekter på 40 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) har uppnåtts i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Påbörja aktiv hemtagning av 20 placeringar
- Resurser inom förebyggandeenheten görs tillgängliga och arbetar tillsammans med öppenvården
- SIG-teamet uppdras att arbeta med 15 ärenden

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minska antalet administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar

KS/KF beslutade i februari om att omfördela 247 tkr från SON till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger SON ökat kommunbidrag med 73 tkr. Total justering för nämnden uppgår till -174 tkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Utredningsenhet vuxen -27,1 mnkr (nov -23,2 mnkr)

Utredningsenhet vuxens resultat avviker med -27,1 mnkr mot årets budget på grund av högre kostnader för placeringar än budgeterat. De största kostnaderna avser stödboende samt HVB och behandlingshem. December månads relativt höga resultat beror på att ackumulerade kostnader för året (eftersläp) är redovisade i december.

Målgruppen unga 18 t om 20 år som också återfinns på enheten efter att de fyllt 18 år bidrar till avvikelser mot budget. De flesta ungdomar som är placerade har placerats innan fyllda 18 år.

Enheten fortsätter arbeta aktivt med att hitta rätt vårdnivå samt utveckla stödet på hemmaplan för att undvika återfall i missbruk och/eller kriminalitet. Minskningen av

LVM har möjliggjort att resurser från ambulerande teamet har kunnat frigöras för att i stället arbeta mot målgruppen unga vuxna, som kommit hem från en HVB-placering eller stödboende, och ska etablera sig i eget boende. Ett förändringsarbete tillsammans med öppenvården samt övriga enheter som vänder sig till målgruppen har inletts i augusti, efter ett förberedande arbete i våras. Arbetet ska bland annat fokusera på öppenvårdsinsatser i egen regi men också boende, försörjningsstöd och Arbos.

En annan åtgärd är att fortsätta arbetet med avhopparverksamheten tillsammans med polisen.

Enheten har fortsatt arbetat för en ökad avtalstrohet för externa köp, och där HVB-samordnare bidragit till både matchning av köp, säkerhetsställt rätt dygnskostnad samt följt upp att den vården som erbjudits haft förväntad kvalitet.

Utredningsenhet barn -9,4 mnkr (nov -8,6 mnkr)

Utredningsenhet barns resultat avviker med -9,4 mnkr mot årets budget. Detta beror främst på högre kostnader för HVB-placeringar än budgeterat.

På grund av ett tidigare ökat inflöde av ärenden har verksamheten haft behov av konsulter. Den sista avslutades i september.

Enheten fortsätter arbetet med nätverk för att undvika placering eller vid behov möjliggöra placering i nätverket. Lönetillägg för socialsekreterare är inte budgeterat. Lönetillägget upphör 2025-01-31.

Rekryteringsenheten -7,7 mnkr (nov -7,2 mnkr)

Verksamhetens negativa avvikelse beror på köp av konsulentstödda jourhem på grund av att det är fullt i egna kontrakterade jourhem, samt att det saknas familjehem vilket gör att barnen blir kvar lång tid i jourhem.

Enheten har löpande under året arbetat med rekryteringskampanj för att öka antalet familjehem, samt fortsatt att mer grundligt inventera nätverket på uppdrag av mottagningsenheten samt utredningsenheterna. Verksamheten har lyckats rekrytera fler familjehem vilket bidragit till att kostnaden för uppdragstagare ökat, men förväntas på sikt att påverka kostnaderna för köp av konsulentstödda jourhem i positiv riktning. Verksamheten har uppnått målet om 10 kontrakterade jourhem. En satsning på ökat

stöd till befintliga familjehem förväntas bidra till ökad attraktivitet i att bli familjehem.

Utredningsenhet ungdom -15,2 mnkr (nov -14,5 mnkr)

Utredningsenhet ungdoms resultat avviker med -15,2 mnkr mot budget. Avvikelsen beror på höga kostnader för externa placeringar (främst LVU) samt köpt öppenvård. Föregående års omplaceringar påverkar kostnaderna även för 2024. Ungefär lika stor andel ungdomar har problematik kopplat till missbruk, neuropsykiatri samt kriminalitet. I avvikelsen finns även det lönetillägg för socialsekreterare som inte är budgeterat. Lönetillägget upphör 2025-01-31.

Att resultatet är sämre i december i förhållande till föregående månad beror på att beslut efter återsökning till Migrationsverket för särskilda och extraordinära kostnader (placering) kom i november. Enheten tilldelades 1,9 mnkr vilket påverkade resultatet i november i positiv riktning.

Utifrån nämndens besparingskrav pågår ett hemtagningsarbete, detta påverkar den interna öppenvården men även extern öppenvård. Insatser mot gängkriminalitet pågår sedan årsskiftet (SIG) för att motverka en fortsatt ökning samt möjliggöra tidigare hemtagning där det är möjligt. Antalet barn och ungdomar placerade på HVB tenderar att minska trots en liten ökning i december, vilket visar att hemtagningsarbetet ger en positiv effekt med enstaka återplaceringar.

Familjehemsenheterna stöd och myndighet -11,5 mnkr (nov -9,6 mnkr)

Kostnader för placeringar är något högre än förväntat för 2024 och avviker mot budget med -14,7 mnkr. Denna kostnad beror på att det inte finns tillräckligt många familjehem i egen regi. Intäkter för ensamkommande barn täcker en del av budgetunderskottet. From oktober ingår inga kostnader för konsulter. Lönetillägg för socialsekreterare är inte budgeterat, upphör 2025-01-31.

För att matcha familjehemmens behov av stöd, för att kunna konkurrera med konsulentstödet som externa utförare kan ge, har familjehemsenheten delats upp i två enheter. Syftet med förändringen av organisationen är att öka fokuset på stöd till våra egna familjehem. För att ge familjehemmen rätt stöd har verksamheten arbetat med tjänstedesign. Enheterna arbetar också aktivt med att motivera konsulentsstödda familjehem att välja att ta uppdrag direkt från kommunen.

Enheten för våld i nära relation +6,8 mnkr (nov +6,4 mnkr)

Verksamhetens positiva resultat beror på lägre kostnader av externa köp än budgeterat, utifrån enhetens utvecklingsarbete på hemmaplan. Utifrån den nya lagstiftningen 1 april beviljades en utökning av personalramen med 1 socialsekreterare. Enheten har under året avslutat konsultier utifrån framgångsrika rekryteringar. Enheten har haft vakanser under året, vilket också bidragit till det positiva resultatet.

Lönertillägg för socialsekreterare är inte budgeterat, upphör 2025-01-31.

Beslut efter återsökning till Migrationsverket för särskilda och extraordinära kostnader (placering) kom enheten tillhanda i november. Enheten tilldelades 1,2 mnkr vilket påverkat årets resultat.

Flyktingboende Kristinelundsgården +1,5 mnkr (nov +1,5 mnkr)

Schablonintäkterna från Migrationsverket är högre än de kostnader verksamheten har för personal, vilket ger en positiv avvikelse mot budget. Delar av intäkter från Migrationsverket täcker Kristinelunds samt akutboendets hyreskostnad.

Från och med den 2 juli kan de ukrainare som befunnit sig i Sverige i mer än två år och haft uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet ansöka om att bli folkbokförda i Sverige. Det innebär att om de uppfyller kraven kommer de i stort sett att ha samma rättigheter och skyldigheter som andra som bor i Sverige. Detta skulle på sikt kunna innebära minskade intäkter från Migrationsverket.

Mottagningsenheten -1,2 mnkr (nov -1,2 mnkr)

Enheten har under året haft behov av mer personal, rekrytering har möjliggjort avslut av tidigare konsultier.

Lönertillägg för socialsekreterare är inte budgeterat, upphör 2025-01-31.

Förebyggande insatser och aktiviteter -1,5 mnkr (nov -2,5 mnkr)

De två fältassistenter som kommunstyrelsen 2023 beslutade om som förstärkning i det förebyggande sociala arbetet gentemot ungdomar på grund av hög oro, kriminalitet och

skjutningar i Sätra, Andersberg, Gävle city med mera under 2023, finansierades 2024 via statsbidrag för Psykisk hälsa samt Barn med risk att begå brott i organiserad brottslighet. Detta då inga extra medel i kommunbidrag tillfördes till dessa två tjänster.

Lönekostnad för en drogsamordnare har 2024 skett på område FIA, men budget för denna ligger hos kontorschef Förebyggande och kompetens. Detta innebär en negativ avvikelse för FIA, men matchas mot motsvarande plus på Kontoret. I december 2024 gick drogsamordnaren i pension och ersättningsrekrytering har inte gjorts. Delar av arbetsuppgifterna som är mycket högt prioriterade omfördelas på övrig befintlig personal inom Förebyggandeenhet 2, medan för andra insatser avslutas utförandet.

Båda Förebyggandeenheterna har genom att ta ärenden och genomföra öppenvårdsinsatser bortprioriterat delar av eget uppdrag och verksamhet, vilket dock har genererat ekonomiska besparingar för andra delar av nämndens verksamheter.

En del av den negativa avvikelsen avser ej planerad engångskostnad för möblering m.m. av Grindens lokaler.

Tillståndsenheten +0,2 mnkr (nov 0 mnkr)

Tillståndsenhetens årliga avgifter är den största intäkten. Intäkterna inom tillståndsenheten för 2024 avviker med +0,2 mnkr. Ett större antal tobakskontroller än budgeterat är en av anledningarna till slutresultatet.

Boendeenheten +2,7 mnkr (nov +2,1 mnkr)

Positiv avvikelse på Boendeenheten beror på låga personalkostnader. Boendeenhetens arbete bidrar även positivt till andra enheters resultat.

Familjerättsenheten +1,5 mnkr (nov +1,5 mnkr)

Familjerättsenhetens resultat avviker med +1,5 mnkr mot årets budget vilket beror på lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanser.

Utveckling och stöd -0,2 mnkr (nov -0,5 mnkr)

Under 2024 har sektorn minskat administrationen med 11 årsarbetare, både chefer och

medarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Socialnämnden innebär detta ca 1,5 mnkr. Besparingen har inneburit vakanshållning samt identifierat övertaliga medarbetare. Ett omfattande arbete har genomförts avseende omfördelning av arbetsuppgifter. Först 2025 uppnås helårseffekt. Positiva avvikelser finns för statsbidrag. Negativa avvikelser finns för reparationer och underhåll, el samt larm/bevakning.

Mindre avvikelser +0,6 mnkr

Övergripande +0,6 mnkr

3 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,2 mnkr av den totala budgeten på 4,3 mnkr och avser kameror och sängar.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre investeringar.

4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Resultatet för 2024 uppgår till minus 60,4 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen kan framför allt kopplas till höga kostnader för externa placeringar och köpt öppenvård. Arbete med hemtagningar inleddes efter beslut i februari och under hösten gav det effekt på placeringskostnaderna, framförallt inom Utredningsenhet ungdom. Nämnden har haft budget i balans från och med september och framåt, vilket ger positiva effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025.

De besparingsbeslut som Socialnämnden fattade den 20 februari innebär helårseffekter på 40 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa har uppnåtts i form av besparingar under 2024.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Påbörja aktiv hemtagning av 20 placeringar
- Resurser inom förebyggandeenheten görs tillgängliga och arbetar tillsammans med öppenvården
- SIG-teamet uppdras att arbeta med 15 ärenden

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minska antalet administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,2 mnkr av den totala budgeten på 4,3 mnkr och avser kameror och sängar. Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre investeringar.